

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Socialinė filosofija	Social Philosophy	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: asist. dr. Mindaugas Stoškus	Filosofijos fakultetas, Filosofijos katedra, Universiteto g. 9/1 Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	-	Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinis ir savarankiškas darbas	Rudens ir pavasario semestrai	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
<p>Dalyko tikslas – suteikti reikalingų žinių ir gebėjimų, leidžiančių suprasti, analizuoti ir kritiškai vertinti pamatines socialinio pasaulio problemas. Taip pat ugdyti gebėjimą kūrybiškai spręsti šiuolaikines socialinio pasaulio problemas ir numatyti galimas jo raidos perspektyvas; gebėjimą veikti laikantis socialinės atsakomybės, pilietiškumo, pagarbos kitaip mąstančiam žmogui, lygių galimybių principų, žmogaus teisių bei etikos standartų; gebėjimą siūlyti racionaliai pagrįstus sprendimus socialinei politikai, ją tobulinti ir plėtoti.</p>		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<ul style="list-style-type: none"> - gebėti suprasti, kritiškai analizuoti, interpretuoti ir apibendrinti įvairiausių socialinei filosofijai priklausančius istorinius ir šiuolaikinius tekstus; - suprasti socialinį pasaulį, socialinių reiškinių prigimtį ir paskirtį; - plėtoti bendrą filosofinę erudiciją. 	<p>Probleminis dėstymas, socialinės filosofijos tekstų ir realių situacijų analizė, dialogai su studentais, grupės diskusija.</p>	<p>Aktyvus ir produktyvus dalyvavimas diskusijose seminarų metu. Atsakymai į uždarus ir atvirus klausimus žodžiu ir raštu seminaruose. Egzaminas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - gebėti atpažinti būdingus socialinės filosofijos teorinius modelius, sugebėti jų rėmuose formuluoti socialinių problemų sprendimo būdus. 	<p>Probleminis dėstymas, grupės diskusija, akademinis ginčas, vaidmenų atlikimas.</p>	<p>Egzaminas.</p>

- gebėti pagrįsti įvairių socialinių struktūrų reikalingumą, žinoti jų keliamus tikslus, atsižvelgiant į skirtingas socialinės filosofijos koncepcijas.	Įtraukiamoji paskaita, debatai, konkrečių socialinių struktūrų keliamų tikslų analizė.	Egzaminas.
- suprasti socialinių struktūrų istorinės kaitos prielaidas. - gebėti palyginti ir įvertinti Lietuvos ir kitų šalių socialinių struktūrų veiklą;	Probleminis dėstymas, socialinės filosofijos tekstų ir realių situacijų analizė, dialogai su studentais,	Egzaminas.
- sugebėti analizuoti visuomenėje vykstančius socialinius procesus, jų galimus iššūkius, socialines ir etines pasekmes; - gebėti diskutuoti, logiškai argumentuoti ir bendradarbiauti su kolegomis, svarstant socialines problemas.	Įtraukiamoji paskaita, savarankiška informacijos paieška, papildomos literatūros analizė, grupės diskusija.	Aktyvus ir produktyvus dalyvavimas diskusijose seminarų metu. Atsakymai į uždarus ir atvirus klausimus žodžiu ir raštu seminaruose. Egzaminas.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Socialinės filosofijos raida antikoje. Platono ir Aristotelio socialinės pažiūros. Stoiška socialinių reiškinių samprata.	4		4				8	10	Paskaitų medžiagos analizė. Akademinės literatūros skaitymas ruošiantis seminarui. Platonas „Valstybė“, p. 135-169; 276-309 (4 ir 8 knygos analizė).
2. Asmuo ir laisvė. Laisvės įgyvendinimas.	2		2				4	8	Paskaitų medžiagos analizė. Akademinės literatūros skaitymas ruošiantis seminarui. Aristotelis „Rinktiniai raštai, p. 63-84, Aristotelis „Politika“, p. 7-34 („Nikomacho etikos“ 1 knygos ir „Politikos“ 1 knygos analizė).
3. Asmuo visuomenėje. Elgesio vertinimas. Elgesio vertinimo principų reikšmė socialiniam veikimui. Klasikinis požiūris, Augustinas ir Tomas Akviniėtis. Prigimtinis įstatymas ir sąžinė.	4						4	6	Paskaitų medžiagos analizė. Papildomos literatūros pagal dėstomą temą atranka ir skaitymas.
4. Asmuo visuomenėje. Elgesio vertinimas. Kanto doros metafizika. Kategorinis imperatyvas. Valios laisvė.	4						4	6	Paskaitų medžiagos analizė. Papildomos literatūros pagal dėstomą temą atranka ir skaitymas.

5. Asmuo visuomenėje. Elgesio vertinimas. Utilitarizmas. Pasekmių principas. Analitinės etikos bruožai.	2		2					4	8	Paskaitų medžiagos analizė. Akademinės literatūros skaitymas ruošiantis seminarui. J. S. Mill „Apie laisvę“ p. 26–96.
6. Visuomenės organizacija ir jos struktūra. Organinis socialinis modelis. Socialinės struktūros: šeima, ūkio bendrijos, valstybė. Krikščioniškasis socialinis mokymas. Bendrasis gėris. Nuosavybės ypatumai. Teisė ir teisingumas. Darbas. Socialinės vertybės.	4		2					6	10	Paskaitų medžiagos analizė. Akademinės literatūros skaitymas ruošiantis seminarui. M. Weber „Protestantizmo etika ir kapitalizmo dvasia“, p. 7 – 22; 27 – 79.
7. Visuomenės organizacija ir jos struktūra. Mechaninis visuomenės modelis. Socialinis nominalizmas. Moderni prigimtinės teisės interpretacija. Visuomeninė sutartis. Liberalizmo principų formavimasis. Pilietinė laisvė. Valdžių padalinimo principo reikšmė.	4		2					6	10	Paskaitų medžiagos analizė. Akademinės literatūros skaitymas ruošiantis seminarui. N. Machiavelli „Valdovas“ 63-82; 96-99 (XV–XI; XXV skyriai). Th. Hobbes „Leviatanas“ p. 135 – 143; 154 – 155; 179 – 195; 217 – 229.
8. Liberalizmas ir teisingumo teorijų interpretacijos. Procedūrinis teisingumas.	2		2					4	8	Paskaitų medžiagos analizė. Akademinės literatūros skaitymas ruošiantis seminarui. J. Rawls „Politinio liberalizmas“ p. 11 – 25; 59 – 96.
9. Liberalizmas ir ekonominės teorijos. Keynesas versus Friedmanas.	2							2	4	Paskaitų medžiagos analizė. Papildomos literatūros pagal dėstomą temą atranka ir skaitymas.
10. Globalizacija ir jos socialinės pasekmės.	2							2	4	Paskaitų medžiagos analizė. Papildomos literatūros pagal dėstomą temą atranka ir skaitymas.
11. Totalitarinės visuomenės organizacijos koncepcijos. Komunizmas.	2		2					4	8	Paskaitų medžiagos analizė. Akademinės literatūros skaitymas ruošiantis seminarui. Ruso „Samprotavimas apie nelygybės kilmę ir pagrindus“ (Rinktiniai raštai, p. 67–33).
Iš viso	32		16					48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas auditorijoje seminarų metu	40%	Semestro metu.	Vertinama pagal šiuos kriterijus: Savo nuomonės pagrindimas: 10% Argumentų tikslumas, logiškumas: 10% Teisingi atsakymai apklausoje raštu iš seminarų medžiagos: 20%. Seminarų lankymas privalomas, praleidus daugiau kaip 50 % seminarų neleidžiama laikyti egzamino, kartojamas kursas. Savo nuomonės pagrindimas ir argumentų tikslumas vertinimas kiekviename seminare.
Egzaminas raštu	60%	Sesijos metu	Vertinama pagal šiuos kriterijus: Atsakymo išsamumas ir tikslumas: 30% Kalbinės raiškos aiškumas, nuoseklumas: 5% Sugebėjimas įrodinėti ir kritiškumas: 20% Konteksto išmanymas, tinkamų šaltinių pasirinkimas: 5%

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Aristotelis	2009	Politika		Vilnius: Margi raštai
Aristotelis	1990	Rinktiniai raštai		Vilnius: Mintis
Hobbes T.	1999	Leviatanas		Vilnius: Pradai
Machiavelli N.	1998	Valdovas		Vilnius: ISTC
Mill J. S.	1995	Apie laisvę		Vilnius: Pradai
Platonas	1981	Valstybė		Vilnius: Mintis
Rawls J.	2002	Politinis liberalizmas		Vilnius: Eugrimas
Ruso Ž. Ž.	1979	Rinktiniai raštai		Vilnius: Mintis
Weber M.	1997	Protestantiškoji etika ir kapitalizmo dvasia		Vilnius: Pradai
Papildoma literatūra				
Akvinietis T.	2009	Filosofijos traktatų rinktinė		Vilnius: Margi raštai
Bauman Z.	2007	Globalizacija: pasekmės žmogui		Vilnius: Apostrofa
Bauman Z.	2007	Likvidi meilė		Vilnius: Apostrofa
Friedman M.	1998	Kapitalizmas ir laisvė		Vilnius: Mintis
Hayek A. von F.	1997-1999	Teisė, įstatymų leidyba ir laisvė	T. 1--3	Vilnius: Eugrimas
Hollis M.	2000	Socialinių mokslų filosofija. Įvadas		Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Kantas I.	1996	Politiniai traktatai		Vilnius: Aidai
Lokas Dž.	1992	Esė apie pilietinę valdžią		Vilnius: Mintis
Mill J. S.	2005	Utilitarizmas		Vilnius: Margi raštai
Plėšnys A.	2010	Socialinės filosofijos pagrindai		Vilnius: Vilniaus universitetas

